

Дійові особи:

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ, мати Оргона

ОРГОН, чоловік Ельміри

ЕЛЬМІРА, дружина Оргона

ДАМІС, син Оргона

МАР'ЯНА, дочка Оргона, закохана у Валера

ВАЛЕР, юнак, закоханий у Мар'яну

КЛЕАНТ, шурина Оргона

ТАРТЮФ, святенник

ДОРІНА, покоївка Мар'яни

ПАН ЛОЯЛЬ, судовий пристав

ФЛІПОТА, служниця мадам Пернель

ОФІЦЕР

АКТ I

Сцена 1

*Мадам Пернель, Фліпота, Ельміра, Мар'яна,
Доріна, Даміс, Клеант.*

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

(Фліпоті)

Я йду від них. Ходімо швидше.

ЕЛЬМІРА

Боюсь, що вас не зможу наздогнати.

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Не йдіть, невісточко, не треба проводити,
Для церемоній тут не місце і не час.

ЕЛЬМІРА

Це наш обов'язок стосовно вас.

Але навіщо так вам поспішати?

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Це все тому, що тут мені не раді,
Не бачать сенсу у моїй пораді,
Зі мною не рахується ніхто,
Неначе це не дім, а шапіто.
Всі гомонять, ніякої поваги,
Такої не чекала я зневаги.

ДОРІНА

Але...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Служниця дуже ви нечемна і горлата,

Ви носа пхаєте куди не треба пхати.

І завжди маєте, що нам сказати.

ДАМІС

Але...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Ви повний дурень, мій онуче,

Я перша, хто вам це озвучить.

Від мене син мій чув не раз,

Що ледар і бешкетник буде з вас.

І горя він від вас зазнає.

МАР'ЯНА

Мені здається...Я гадаю...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

О Боже, ви, його сумирная сестричка,

Покірну з себе корчите, та греблю рве водичка,

Що лагідно й тихесенько біжить.

А поведінка? Краще вже мовчить...

ЕЛЬМІРА

Але, матусю...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Невісточко моя, не зовсім бездоганна,

Себе поводите ви вкрай погано;

Ви б мали їм за приклад слугувати,

Як це небіжчиця робила, їхня мати.

Ви марнотратка, і мене гнівить,

Що ви одягнені, немов та краля.

Щоб чоловікові своєму догодить,

Облиште ви ганчірки ці зухвалі.

КЛЕАНТ

І все ж, мадам...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

А щодо вас, її шановний брате,

Любити звикла вас і цінувати.

Та синові дала б пересторогу,

Щоб вам порадив він забуть сюди дорогу.

Ви всіх вчите, як треба жити,

Та чесним людям з цим нема чого робити;

На нісенітниці не знайдеться охочих.

Кажу, що думаю і ріжу правду в очі.

ДАМІС

Тартюфу вашому, напевно, пощастило...

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Він правильна людина, він взірець.

І я не можу слухати без гніву,
Коли його чесноти зводять нанівець.

ДАМІС

І маю я, по-вашому, терпіти, щоби
якийсь побожний критикан
Себе поводив в цьому домі, як тиран,
А ми, як схочемо колись порозважатись,
Ішли до нього дозволу питатись?

ДОРІНА

Якщо зважати на його моралі,
Він все одно осудить все і всіх,
Що б не зробили ми, все буде гріх.

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Він судить правильно і вкаже вам дорогу
До істини святої і до Бога;
Мій син його любити вас навчить.

ДАМІС

Ніхто на світі, навіть рідний батько
Не може змусити добра йому бажати.
Себе я зрадив би, коли б таке вчинив;
Мене дратує все, що робить цей пихатий;
Я точно знаю, що б він не робив,
Настане день, і звідси щезне цей проклятий.

ДОРІНА

Авжеж, і всяк би збунтувався,
Коли чужий – без племені і роду –
Прийшов в його сім'ї робить погоду.
Жебрак, що путнього взуття не мав,
А замість одягу – поношений жупан,
Команди роздає і над панами пан.

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Хай змилюється Бог, і буде краще
Дослухатись до всіх порад його святих.

ДОРІНА

Та він святий лише в уяві вашій,
Нічого щирого нема в порадах тих.

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

От язиката!

ДОРІНА

Ні він, ані слуга його Лоран,
Не викликають віри і поваги.

МАДАМ ПЕРНЕЛЬ

Чи є в слуги, не знаю, переваги,
Та за хазяїна я можу поручитись.
Не до вподоби вам, не хочете навчитись
У нього просто жити без гріхів.